

TEN DRUHÝ

Thomas Tryon

THE OTHER

Copyright © 1971, Thomas Tryon

All rights reserved

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jiří Hrubý, 2025

Cover © Adéla Korbělářová, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5857-9 (pdf)

TEN DRUHÝ

Thomas Tryon

přeložil Jiří Hrubý

FØBØS

Mým rodičům

ČÁST PRVNÍ

Kolik byste řekli, že má slečna DeGrootová vlastně let? Přinejmenším šedesát, nemyslíte? Je tu, kam až mi paměť sahá, což je dost dlouho, když se to tak vezme, a vím, že už tu byla pár roků předtím. Z toho jasně vychází, jak dlouho už na stropě musí být ten flek, protože tvrdí – jako slečna DeGrootová –, že tam straší, co si pamatuje. Vidíte ji, tu zatracenou skvrnu na omítce? Prosakovala tam voda. Teklo střechou, že jo? Akorát že to nespravěj. Několik let do nich hučím, ale nehnou tu ani prstem. Slečna DeGrootová říká, že to udělají, ale plete se. Slečna DeGrootová si taky myslí, že ten flek – teda vlastně skvrna od vody – vypadá jako nějaká země na mapě. Nemůžu si vzpomenout jaká, ale mluvila o něčem konkrétním. Má ale fantazii, co říkáte? Možná šlo o ostrov. Že by Tasmánie? Nebo Zanzibar? Madagaskar? Už nevím. Nedávno se ke mně doneslo, že Madagaskar

přejmenovali. Je to vůbec možné? Musím se jí zeptat, slečny DeGrootové. Těžko si vůbec představit svět bez Madagaskaru. Ale to jsem odbočil.

Flek na stropě se každý rok o něco zvětší a je tmavší. Velká narezlá skvrna, rozpitá. Jako ta druhá, ta nad *jeho* postelí. Divné, že si to tak pamatuju, co? Nejspíš jste ji nikdy neviděli, ale... mezi námi: tenhle flek v *tomhle* pokoji mi prostě připomíná flek v *tamtom*. Akorát že v něm nevidím nic z mapy, jak tvrdí slečna DeGrootová. Budete mě považovat za cvoka, ale mně to připomíná obličej. Vážně. Prostě obličej. Tamhle jsou oči – vidíte ta dvě tmavší kulatá místa? A hned pod nimi nos? A tamhle je pusa. Všimněte si, jak se v koutcích trochu kroutí. Působí docela neškodně. Připomíná mi... No, to nic, považovali byste mě za blázna.

Letos je na tuhle roční dobu hrozné sucho. Nepršelo už několik měsíců, takže poslední dobou se flek nezvětšuje. Všeho do času, přirozeně. Leccos je totiž nevyhnutelné. Smrt, daně a ten mizernej flek. Jeden by si řekl, že kdyby to záleželo na slečně DeGrootové, tak s tím něco provedou, ale došel jsem k závěru, že ani slovo slečny DeGrootové tu kdovíjakou váhu nemá. Copak pro ně zase jeden flek na stropě něco znamená? Navíc pracovat kvůli člověku, jako jsem já... Kvůli někomu, koho nemají rádi, měl bych ještě dodat. Aspoň já to tady rád nemám. Proč? Zeptejte se slečny DeGrootové, třeba vám to poví. Srandovní, veselá a zoufalá slečna DeGrootová. (Kolik jí vlastně je? Ani ji neznám křestním jménem. Že by Hilda? Nebo možná Olga?) Podle mě se časem z toho stropu stane jeden ohromný flek, pokud budu žít dost dlouho. A pak na

mě spadne. Teda až na to, že se toho nedožiju. Ne že by na tom někomu záleželo.

Je večer. Vidíte oknem ten kousek oblohy? (Jako kdyby ji vůbec šlo vidět – když je tak špinavé.) Já teda aspoň trochu ano. To nebe má barvu šeříku, ametystu, je nafialovělé, možná indigové, takový ten nachově namodralý odstín, ale hodně světlý. Za tím zmatněným sklem vidím jednu z těch barev, anebo směsici všech. To okno je geometricky rozdělené na devět obdélníků – dělí ho ty špičaté černé hory; vidím to z postele, civím na prťavý výsek oblohy. (Slečna DeGrootová mi říká, že mám štěstí, když si tu žiju mezi střechami a komíny. Prý je tu větší klid a nejspíš má pravdu. Taky tu bývá vidět měsíc – když vyjde. Podle mě možná vysvitne.) Nebe je šeříkové. Ametystové. Nebo levandulové, skoro růžové. Vleže pozoruju, jak světlo pomalu slábne a má hloubku, těkavé světlo, opalizující. Zšeřelé, pokud byste stáli o poetičtější slovo. Kdepak, já poeta nejsem, kdovíjaký. *On* byl, pochopitelně. Ne že by měl větší fantazii než já, mám-li to říct na rovinu. Za chvíli bude soumrak a zase padne tma. To si pak připadám vůbec nejméně osamělý z celého dne – když pomalu přichází ta příšerná táhnoucí se chvíle, než doopravdy nastane temná noc. Francouzi tomu říkají *l'heure bleue*, chvíle dost vzácného veselí, žoviality, *bonhomie* (o to všechno já tady přišel): lidi se při aperitivu nadšením třesou, co přijde; ty jejich večerní rozpravy, popíjení, schůzky, flirtování; jasné, živé postavy, úplně se tetelí očekáváním, hrnou se po bulvárech, chvějivý pohyb ve venkovní tmě, roztrěsený odraz lidí v loužích světla.

Vím, co si myslíte: šílenství... Nikdy nebyl v Paříži, říkáte si. A máte pravdu. Nikdy jsem tam nebyl. Ale dole ve společenské místnosti je televize a někdy ve zprávách – v šest, na ty v jedenáct nám nikdy koukat nedovolí: to už musíme spát – něco z Paříže zahlédnu. Ovšemže jsem taky přečetl spoustu knih a viděl nějaký ten film. Jinak už si všechno jen představuju, o tom žádná. Slečna DeGrootová na mě nic nemá, a když na to přijde, tak *on* taky ne. Kdepak, já se nikdy nikam nepodíval; a taky nepodívám. Nikdy, obávám se, nevyjdu z tadytoho precizního minisvěta, který obývám. Určitě si říkáte, že je to svět hodně opuštěný. Ani v tom se nemýlíte. Ale co bych s tím tak měl udělat? Schází mi... Co vlastně? Co vlastně mám dojem – co mi *připadá* –, že mi schází? Jde o ten neurčitý neklid, o tu roztěkanost? Řekl bych, že mi jaksi podivně, a příšerně, schází *on*.

Je to tady otřesné. Leze mi to tu krkem. Na radiátoru se sráží vlhkost, kohoutky jsou zrezivělé a na stropě, jak už jsem říkal, ten flek. Tenhle měsíc se ochladilo, bezútěšná zima, sychravo. Příšerné roční období. A hodně tiché. Kdysi bývaly i takhle vysoko slyšet tramvaje, ale ty už dávno nejezdí a autobusy dnes nedělají takový rámus. Kdysi jsem se na tramvaje nemohl vynadívat, vybavuju si písničku, kterou mi vždycky připomněly. Po tramvajích se mi stýská. Nemám tu moc co dělat. Když se přidám k ostatním, smějou se mi, dělají si legraci z mého jména a nezřídka to skončí špatně. Tím nemyslím násilí, aspoň ne pokaždé. Ve výsledku to ovšem znamená, že se držím stranou; dost fádni existence, napadne vás, ale slečna DeGrootová tvrdí, že dělám dobře. Slečně DeGrootové je třeba věřit. (Slíbila, že mi donese trochu

tabáku do fajfky – prince Alberta, což je značka, kterou kouřím od osmnácti, takže už přes třicet let.)

Později. Pořád ještě šeříková – obloha. Kdepak: jetelová. Spíš jetelový odstín. Pamatuju na pruh zarostlý jetelem, vedle studny za domem. Měla jetel moc ráda, měla z něj svatební kytici, víte... Vždycky se zastavila a dívala se na ten jetel a vás nutně napadlo, proč to dělá. A že to vydrží tak dlouho? Jetel fakt milovala. Jestlipak ho u té studny vysela, nebo tam snad rostl sám od sebe? Pochybuju, že někdo jiný by o tom takhle mudroval.

Víte o té studni? O temné a tajemné hlubině, kde k oné nehodě došlo? Spíš bych měl říct: kde došlo k jedné z nehod. K oběšení. Ne v *tomhle* smyslu. Ale vlastně to bylo skoro stejně hrozné. Jen poslouchejte, to hlasité skřípění lana v kladce, která pohání zrezivělé kolo a spouští břemeno na laně dolů do temnoty. Příšerné skřeky, vyděšené, rozzuřené, vzteklé. Kdepak. *Řekl jsem*, že o *takové* oběšení nešlo, žádná poprava zorganizovaná státem. Tak trochu to teda poprava byla, ale jen proto, že Holland neměl rád kočky. Vlastně je nesnášel. Ano, šlo o kočku. Že bych o tom doteď pomlčel? Trabl, kočka té báby. Uvázal Trabl smyčku kolem krku (udělat oko pro něj byla hračka), odtáhl kočku po příjezdové cestě a pověsil ji do studny. Obyčejná škodolibost. Trabl spočíval v tom – omlouvám se za žertík –, že se při tom málem oběsil taky. Chudák Holland.

Niles, brácha (hrál si kousek od pumpy na kovboje a indiány), to všechno viděl a slyšel, ty kočičí skřeky – mňau, mňaaaau! –, a běžel pro pomoc.

Děsivý výjev, dovedete si to představit, kočka škrábla a prskala, Holland se v duchu spokojeně chechtal,

dábelsky, a k tomu kočičímu vřískání se přidal i jeho výkřik, protože přepadl přes kraj té studny a padal zároveň s kočkou – *mňau, mňaaau* –, a Nilese na chvíli napadlo, že snad je Holland..., ale kdepak, řekl si, je jenom poraněný. „Pomoc! Pomozte někdo! Je zraněnej! Holland je zraněnej! Pomoc!“ Pozdě určitě nebylo, ta studna byla vyschlá. Kočka, chudinka, už to měla za sebou a tím to haslo. A Holland – pár náplastí a vykřeše se z toho, i když asi tak týden bolest neustoupí, ale zkrátka neměl co věšet kočku do studny. („Máš bolesti, Hollande? Bolí to?“ – „Jasně že bolí. Co bys myslel?“) K nehodám prostě dochází, řekl. Dost zvláštní. A když půjde o víc než o pouhou povinnost... Cože? Je to dárek, ty pošuku. Aha, dárek. Od Hollanda. Kdepak, беру to zpátky: *dárky*, ne jenom jeden.

Danajský dar; v tomto případě opravdu přiléhavé rčení.

Chudák kočka.

Asi se nepamatujete, kde bydleli Perryovi, co? Prý už ten dům nestojí. Nezbylo z něj zhola nic. Studnu zavezli a teď je tam louka, ale klidně to mohli všechno posypat solí, protože tam prostě nic není. Hospodářské budovy – hlavní stodola, pod ní sklep na jablka, ledárna, chladárna, budova na povozy, laťové bedny na kukuřici, mošárna, kámen nezůstal na kameni. Smutné na to myslet, prý bych to ani nepoznal. Koupili to tam luteráni a nějakou dobu ten dům sloužil jako kostel, ale stejně ho nakonec zbourali a místo něj postavili větší barák. Na střeše má televizní anténu. Bažiny vysušili, louky rozparcelovali a tam, kde jsme se kdysi brodili přes potoky, jsou dnes osvětlené ulice s chodníky,

drátěnými ploty a dvougarážemi. Po bývalých stavebních není památky.

Byl to hodně starý dům, nejméně dvoustletý, na rozlehlém pozemku, který se svažoval od Valley Hill Road k říční zátocy. Kdysi to samozřejmě bývala normální farma – dědu Perryho a před ním jeho tátu všichni znali coby Cibulové krále. To já ještě nebyl na světě, ale úplně vidím, jak se po šterkové cestě sunou žebříňáky s tenoučkými koly a yankeeští kapitáni plují proti proudu, aby cibuli naložili z mola, obyčejnou, na poli vypěstovanou cibuli, naváženou do pytlů z červené síťoviny, které pak putovaly do všech exotických přístavů v Karibiku: přístavů na Jamajce, Trinidadu a Martiniku. A že se Perryovým v Pequot Landingu dařilo!

Pequot Landing – určitě to znáte, typické connecticutské městečko u řeky, obyčejné a staré. Pod nádhernými jilmy panoval na ulicích stín – holandská nemoc přišla až později –, velké udržované trávníky, v červnu ještě svěží, ale v září už vyprahlé, domy dřevěné, cihlové i omítnuté, některé domy to všechno najednou. Perryovi měli dům bytelný, velký a nesourodý. Původně bílá prkna zešedla, z vysokých okenic po stranách oken oprýskával zelený lak. Okenní tabulky s kazy, okapy potažené měděnkou ucpalo říjnové listí. Útulný dům: veranda, na jednom konci kryté sloupořadí, místnosti s vysokými stropy a skoro v každé krb, všude nóbl záclony, dokonce i arkýřová okna. Na stropě fleky.

Stodola opravdu velká, s prohnutou střechou porostlou lišejníky, plesnivá, na kopečku u cesty k ledárně. Na hřebeni střechy byla kupole se čtyřmi okénky, kde sídlili holubi. Nejvyšší bod široko daleko a na téhle špičaté

stříšce ještě poutala pozornost korouhvička, sokol, znak Perryových.

Po smrti dědy Perryho – těsně po první světové – už pak farma vůbec nebyla farmou. Až na jednoho staršího zaměstnance, Lena Angeliniho, všechny propustili, zvířata se zbavili, pluhu a postroje prodali nebo nechali zrezivět. Vininga a mladšího bratra George cibule nezajímala, ani živočišná výroba v jakékoliv podobě. Pole zůstala ladem, farma dodělávala a Vining každý všední den automobilem REO odjížděl od rodiny – od manželky, kluků Hollanda a Nilese a dcery Torrie – do úspěšné hartfordské pojišťovny. Perryovic dům už tehdy obývala Ada Vedrenjová, vysoká, nemluvná a velmi rozhodná a silná žena; ta, když děti rostly a měly stále větší požadavky, prodala dům v Baltimoru a přestěhovala se do Pequot Landingu, aby pomohla dceři, totiž Viningově ženě, s domácími povinnostmi. George se odstěhoval do Chicaga a v roce 1934, kdy umřel Vining Perry, už to tam vypadalo dost zpustle. V ledárně nezůstalo vůbec nic, prázdnou zela i stodola pod domem, taky stáje, tedy až na pár koní; kurník obývali jen opelichaný kohout a několik kvočen, náčiní rozvěšené v kůlně pana Angeliniho nikdo nepoužíval a fungovala už jen moštárna, ve které se vždycky na podzim lisovalo otlučené ovoce ze sadu, co už se nedalo prodat ani použít doma.

Možná jste o té nešťastné události četli, o té studené listopadové sobotě, kdy zemřel Vining Perry, otec dvanáctiletých dvojčat Hollanda a Nilese; seklo to s ním, když z udusané hlíny ve stodole vláčel poslední těžký koš jablek do sklepa na zimní uskladnění. Všichni to považovali za hroznou tragédii a celých osm měsíců po

Viningově pohřbu si tam dole nikdo nesměl hrát. Ale v červnu, jen co skončila škola, už to s kázní bylo všelijaké, učebnice dějepisu šly stranou a nastaly letní dny. Dospělí mívali nějaké svoje zástoje a odpoledne bývala příjemně dlouhá a tak akorát, aby se dalo něco podnikat ve sklepě na jablka. V takovou chvíli se prostě našli jedinci ochotní zákaz ignorovat. V tom sklepě se držel chládek, tma a ticho! Taky se tam vznášelo tajemství. Člověka to dole podivně fascinovalo, zvláštní pocit, a nejen proto, že se tam zjevila smrt.

O sklepě na jablka jsem se toho slečně DeGrootové navykládal ažaž. Říká, že to muselo být hodně strašidelné místo, a má pravdu. Nacházel se uprostřed pod tou stodolou a hodně hluboko, měl silné stěny z novoanglického čediče, žádná elektřina, no prostě tajná skrýš. Polovinu roku, od října do března, tam v řadách stály bušlové koše až po okraj naplněné jablky. Na trámech zase visely cibule z kuchyňské zahrady a girlandy sušených papriček a na regálech pak ležely hromádky řepy, pastináku a tuřínu. Jenže v následujících měsících, po spotřebování zásob, už sklep sloužil jiným účelům, a dost prapodivným. Nedostalo se tam světlo ani nikdo cizí a zdálo se to jako ideální místo pro rozvoj představitosti – že si tam klukovské myšlení může dosadit různé tvory, krále, dvořany i zločince, prostě kohokoliv; bylo to jeviště, chrám, vězení; vysévala se tam semínka, aby zázračně do příštího rána vyrostla, rychle jako houby. Stěny se tam mohly rozestoupit, a vznikl rozlehlý prostor, strop i podlaha zmizely a rázem se kolem prostíralo nekonečno, jako mávnutím proutku se rozptýlily dřevo, kámen i malta.

Ale i v červnu, kdy jste měli před očima bezedné léto, zůstával sklep na jablka zapovězený a bylo třeba počítat si opatrně a rafinovaně, aby vás nechytily. Museli jste si třeba schovat sirky do plechové krabičky od tabáku Prince Albert a kousek svíčky strčit do plechovky od coca coly, aby se dalo svítit. Všechno v naprostém utajení. Soustředěně jste naslouchali, jedno ucho na stranu, protože jste se báli, že vás tam někdo načapá. Počítali jste, že zaslechnete zrádce, obra, chodící hrůzu...

1

„Ticho!“ vykřikl Niles a hudba ustala, jako když utne, ten drnčivý zvuk, který mu zněl v uších a znervózňoval ho. „Poslouchej! Nahoře někdo je. Slyšíš to? Poslouchej pořádně!“

„Seš cvok.“

„Hollande! Poslouchej,“ zopakoval vyděšeně. Honem uhasil svíčku – zadusil plamínek dlaní – a převrhl lahev, ve které svíčka stála. Ozvěna dutého klapání se ještě dlouho vznášela ve vzduchu.

Nahoře někdo chodil, to nepochybně. A moc se snažil, aby ho nikdo neslyšel. Pokradmu a říkal si o problém. Skoro se ani nedaly slyšet, ty kroky, to našlapování bylo tak tiché, že se člověk musel zašklebit, aby vůbec něco rozpoznal, ale to na těch krocích nic neměnilo. Pohyboval se tam někdo mazaný a měl to tak promyšlené, že chodil bos, anebo v plátěnkách.

„Ty už fakt vyšiluješ. Nikdo tam není.“ Niles ho neviděl, i tak ale v Hollandově hlase zaslechl obvyklou uštěpačnost. Niles si nevědomky třel dlaň potřísněnou teplým voskem.

„Někdo tam prostě je,“ trval na svém. „Nějakej...“ Chtěl říct *člověk*; přinejmenším si myslel, že člověk.

„Jsi magor.“

„Kdepak!“ odseknul Niles nervózně a přejížděl očima po prknech nad hlavou. A zase to kradmé našlapování, plíživé kroky, ze kterých šla hrůza. Čekal, že s vrznutím zaprotestují panty – nepochyboval, že se vrznutí ozve.

Ticho.

Kroky nepokračovaly dál, ale ani se nevracely, prostě zůstaly stát. Následovalo dvojí tlumené klepnutí do poklopu, takže si představil, jak nahoře někdo klečí na zemi, přikládá si k uchu dlaň a poslouchá.

Zatajil dech. Teď. Někdo poodešel, po špičkách přešel přes poklop. Zaskřípalo prkno. Někdo určitě vyšel ven. Uff. Niles vdechl hrůzu jako nějakou exotickou vůni, jeho hubenou postavou lomcoval strach.

Njang-dang-ga – dang-dram-dram – dang-ga-dang...

Sakra, už zase ta jeho harmonika, pitomá říkanka Matky husy. Niles tu písničku slyšel tolikrát, že už znal slova nazpaměť.

Kolik mil je do Babylonu? – Kopa a ještě deset k tomu. –
Stačím tam dojít, než padne tma? – Tam a zas zpět se to stihnout dá.

Ironický rytmický refrén, akorát tak pro harmoniku. Pokračovalo to, ten svižný refrén:

Kdo svižné a rychlé nožky má, dojde tam dřív, než padne tma... njang-dang-ga-dang...

K čertu s Matkou husou.

I s tím příšerným Hollandovým pobrukováním: „Naa-jls – Naa-jls Alex-an-der Per-ry.“ Do prčic. Jméno měl po Alexandře, své mámě, a Niles si často říkal, že zní jako holčičí. „Naa-jls Alex-an-der...“

Nakonec přiznal porážku. „Co je?“ řekl Hollandovi v odpověď.

„Co jako?“ Seděli tam potmě; chce to světlo, blbečku. Niles zašátral po lahvi, postavil ji. V plechové krabičce od prince Alberta, kterou měl v kapsičce košile, nahmatal kuchyňskou zápalku a škrtl s ní o vlhký kámen v podlaže. Fosforová hlavička se rozdrobila.

Ozvalo se zpěvavé: „Nejde to, nejde to, nejde...“

„Se dvěma v pohodě škrtnu.“ Niles je z krabičky vyšťoural a škrtl dvěma hlavičkami u sebe. Zasyčelo to a sirky vzplály. Jednu odhodil a druhou opatrně přiblížil ke zbytku svíčky. Namodralý plamínek napřed jen mihotal, ale pak už byl oranžový a pořádně se rozhořel, když se k němu dostal životodárný kyslík. Plamen se projasnil, prosvěcoval mu ruku – jako by měl pozlacené kraje prstů a jeho dlaň byla sytě rumělková. Chvilí jeho postava vrhala na udusanou podlahu stín, obludně velký, takže dosáhl i na flekatou zeď; bílý nátěr se tam odlupoval a připomínalo to lepru. Kamenná dlažba ho příjemně chladila do kolen. V nose měl hotovou směsici pachů: štiplavého fosforu, prachu, plísně a poházeného scvrklého ovoce barvy mědi.

„Takže,“ utrousil. Líbilo se mu, co svíčka dokázala; dřepěl tam po indiánsku a třel si kolena. V koutě stála

jakási obluda z bledých článků: jako kdyby po zdi lezla obrovská housenka, ale to se tam jen vršily do sebe halabala naskládané prázdné bušlové koše. Na úzkém stropě se táhly bytelné, ručně otesané trámy ve vzdálenosti na rozpažení; podpíraly je ypsilonové nosníky a záseky teslice odrážely jantarové záblesky. Mezi dvěma prostředními trámy našikmo stoupaly úzké dřevěné schůdky – vedly k poklopu na mlatu nahoře. Ten poklop byl z nehoblovaných prken a nejméně tři a půl metru nad podlahou sklepa. Tady dole pak byla ještě bíle natřená dřevěná dvířka, kterým se říkalo otrocká; přicházelo se jimi z průjezdu mezi stavením pro povozy a samotným sklepem na skladování jablek.

Niles se trochu kabonil. Opatrně z kapsy vytáhl chameleona na řetízku. Spustil si ho za košili, kde už měl krabičku od tabáku, a po čtyřech lezl k povalené bedýnce, kterou za koši skoro nebylo vidět. Ta byla přepažená a v jedné půlce ležely časopisy s oslíma ušima. Jeden si vzal a vrátil se s ním do kruhu světla. Přidržel si ho u plamínku. Na obálce se muž potýkal se smečkou rozzuřených vlků, kterým z tesáků do sněhu kapala krev; vlci doráželi na psí spřežení, jemuž se zamotaly postroje.

„Doktor Divous a zimní království Akaluků,“ četl Niles nahlas a významně se přes světlo svíčky zahleděl do tmy. „Hollande?“

„Co je?“

„Něco mě napadlo... Se sněhem.“

„Se sněhem.“ Holland se uchichtl, což dělal pořád.

„To víš, že jo. Jako Doktor Divous v zimním království. Pamatuješ na zmrzlou tundru? Mít sníh, tak si tu zimní království uděláme taky.“

„Jak?“ Jako by ho to trochu zaujalo.

„Jednoduše. Stačí skřípínek.“

„Skřípínek? To jako *orobínek*?“ Dal se do smíchu.

„Jasně – *orobínek*. Mám skvělej nápad. Nekecám. Když zajdem k řece pro *orobínek*, můžem ho rozcupovat a budeme mít sníh celé léto. Zimní království, co říkáš?“ Pozoroval Hollandův výraz, když ho přiměl k zamyšlení; už se to tak mělo, že rozhodnutí musel pokaždé učinit on. Nilese nepochybně těšilo, že s ním může trávit čas, těšila ho jeho společnost, byl rád, že nejsou jen bratři, ale i kamarádi. Až na to, že... vlastně... opravdoví kamarádi nebyli. Ne že by Niles nechtěl, ale prostě k sobě neměli blízko. Podle Nilese byl Holland divný, tvrdohlavý a držel si odstup. A často i tajnůstkářský a zahloubaný. Vězelo v něm něco temného. Holland byl zkrátka svůj, samotář, co naplat.

Niles Hollanda pozoroval a neušlo mu, že vážně přikývl. Potvrdil, že má zimní království potenciál. Nilese to potěšilo: výborně, Holland s ním počítá. Za mihotavého světla svíčky si říkal, že tohle pokukování po sobě v tom šeru je vlastně moc nesblížilo, i když o to opravdu hodně stál. Holland na sobě měl svou oblíbenou růžovou košili a khaki kraťasy, na stehnech vyhrnuté. Pohled skelný a jaksí vzdálený, jako kočka v noci. Šedé oči – oči všech Perryových – vážné a zapadlé a nad nimi čupřina sluncem vyšisovaná skoro doběla. Měl tmavé, šikmo posazené obočí a koutky očí se mu podivně stáčely, takže chvílemi a při určitém výrazu kupodivu vypadal jako orientálec. Někdy si až člověk říkal, že snad přes stepi přicválal s Čingischánem z daleké Tartárie.

Niles časopis vrátil do bedýnky a šel zpátky na své místo. Vypadalo to, že je duchem nepřítomný. Zkoumal si prsty na ruce, které jako by si dělaly, co chtěly, protože se mu zatoulaly na předeck košile. Poškrábal se na břicho, kde ho lechtaly nohy toho ještěra, a zlehounka hvízdal mezi zuby. Sáhl si pod košili pro krabičku od tabáku, vyndal ji a v nasvíceném kruhu mu vypadlo několik předmětů: mezi sirkami se našla i figurka vyřezaná z kaštanového dřeva, nádherný balíček v modrém hedvábném papíru – v něm byla Věc – a zlatý prsten.

Plivl si na prst, s obtížemi si prsten navlékl a obdivně si ho prohlížel. Byl primový, jak by řekl táta. V tom světle úplně zářil a vypadal na jeho ruce masivně. Šperk hodný kdejakého krále Midase! Na širokém předku byl vyrytý znak, totiž sokol s opravdu hrozným zobákem. Niles prsten otočil a zblízka na zlatém kroužku zkoumal nepatrný stříbrný svar; v tom místě zlatník prsten přeřízl, aby ho mohl přizpůsobit menšímu prstu. „Všichni si myslí, že je to obyčejná káně, ale není, je to sokol stěhovavý.“ Bezmyšlenkovitě prstem posunoval ten balíček v modrém hedvábném papíru. „Sokol stěhovavý. Perryovic sokol. Ten prsten patří mně, že jo?“ Jako by žádal o ujištění.

Holland přikývl. „Je tvůj. Přece jsme se tak dohodli.“

Niles si hrál s tím kouskem zlata na prstu. Opravdu – dohodli se a ten prsten je jeho. Patřilo to k tajemství.

Sakra! Bacha... už zase kroky. Ty samé. Jenže teď byly přímo tam, našlapovaly v chodbě hned za zdí. Niles znehybněl. „Jde sem!“ zašeptal. „Slyším ho. Honem, schováme se!“ Posbíral věci ze země – modrý balíček, část sirek, dřevěnou figurku; všechno to nastrkal do plechové krabičky a tu si dal zpátky za košili. „Do skrýše!“ nakázal

a sám se běžel přikrčit za koše, kde už Holland mezi tím zmizel. Moment! Ještě svíčku. Zrovna se po svíčke natahoval, že ji zhasne, ale v tu chvíli se otrocká dvířka prudce otevřela a na prahu stál vetřelec. Niles pohledem stoupal od kecek ke dvěma kulatým očím, které na něho civěly přes brýle s kovovými obroučkami.

„A hele! Přistižení při činu!“ Něco takového by se dalo čekat od člověka, který je tam nachytal. Příchozí to ale neřekl. Russell Perry, který v těch dveřích stál, místo toho utrousil: „Jó, takže něco jako hřiště nebo herna! Přece se to nesmí! Nikdo by si tu hrát neměl!“ a víc nic. Hlas bratrance Russella připomínal kvičení podsvinčete – když třeba vykřikl *jó*. Niles se odhodlal mrknout ke košům, kde se schovával Holland. Ten Russellovi vždycy říkal Čuník, po prasátku z jejich dětské knížky, lakomém pašíkovi, který skončil na podnose s jablkem v hubě. Chudák prasátko. Russell měl pudinkovitý obličej a právě teď se mu ošklivě loupal, protože se spálil na sluníčku, a pod tričkem se mu rýsovala špičatá prsíčka jako holce. Russell – proklatě.

Když strýček George a teta Valeria přijeli tátovi na pohřeb, přivezli s sebou i Russella. A pak prostě zůstali, všichni, strýček George a teta Valeria vepředu v parádním rohovém pokoji a Russell v náhradním vzadu. Bylo mu necelých patnáct, Russellovi. (Teta Vě to vyslovovala *Ressell*: „Resselle, zlatíčko, nezapomeň si gumáky.“ – „Ressell má dneska trošku teplotu, tak ho nepošlu do školy.“) Byl to bledý a neduživý městský kluk. Stýskalo se mu po Chicagu a Pequot Landing nesnášel; iluze si nedělal ani o jednom. Nesnášel spolužáky a lidi ve městě, všechny příbuzné a vůbec nejvíc bratrance.

V prosinci bodl Hollanda ořezanou pastelkou do prstu (i po zahojení mu pod kůží zůstala zřetelná modrá tečka) a v únoru kousl Nilese do ruky tak ošklivě, že mu to museli sešít. I tak tam Russell Perry prostě zůstával dál na bytě – i když všude vlezl, prováděl neplechty a do všeho strkal nos.

Přes odlesk brýlí mu nebylo vidět do očí, ale bylo jasné, že skrz silné čočky zkoumá celý ten sklep na jablka a vidí svíčku v lahvi od coca coly, bedničku s časopisy, vypálené sirky, prsten...

Prsten!

Niles si ho hned nasadil a sevřel ruku v pěst, aby prsten zakryl; jenže ne tak rychle, aby si ho Russell nevšiml. „Co je to?“ chtěl vědět.

Niles se k odpovědi neměl, což znamenalo, že by měl Russell vypadnout. („Jestli víš, co je pro tebe dobrý.“)

Vzhledem k okolnostem byl sice Russellův vzdor impozantní, ale ve výsledku spíš k ničemu. „Mě se jen tak někdo nezavírá! Přece tu taky můžu bejt!“

Niles se usmál, celkem přívětivě. „Tak jo, Russelle. Jak je libo. Klidně si tady buď.“

Nově příchozí ostražitě couvl. „Ani nápad! Víím, co se stane. Nakonec tu skončím zavřenej a nebudu moct ven. Jako když mě tu tenkrát zavřel Holland.“ Vyděšeně pomrkvával a couval do bezpečí chodby. Niles si říkal, jestli uhodl, kde se Holland schovává.

„V tom případě zmiz.“

Chudák Russell jen nakrčil ramena a vyplašeně se vrátil ke dveřím. „Kdes sebral ten prsten?“ zeptal se a za brýlemi se mu mihlo podezření.

„Objednal jsem si ho, poštou.“

„To ani náhodou. Poznám takový šmuky. Tohle je *ryzí zlato!*“

„Proč se teda ptáš, když jsi tak chytřej?“

Niles Russellovi pokukoval po kečkách a přemítal, proč si bratranec tak oblíbil flórové ponožky s hodinami. Proboha.

Russell zvedl bradu a odfrkl si. „Nemá u tebe co dělat. Je to dospěláckej prsten.“ Tlustou rukou si zakryl pus, neobratně skrýval údiv. „*Jó!* Je to...“ Celý rozrušený a vykulený spokojeně pištěl a odtancoval z dosahu; s gusem popisoval následky, jaké to bude mít, až si to o tom prstenu nenechá pro sebe. „Schválně teda, až se vrátí táta. To se teprve uvidí!“ Ve zlomku vteřiny Niles přiskočil ke dveřím, které se mu zabouchly před nosem. Za nimi se ozval smích, petlice s cvaknutím zapadla a bylo jasné, že drží, protože lomcování dveřmi ani bouchání nikam nevedlo.

Russellovy tlumené kroky se vracely chodbou a pak po kamenných schodech nahoru do stodoly. Niles si bezhlesně pohvizdoval a zašel za hromadu košů na ovoce, kde našel Hollanda, jak tam dřepí na zemi a jen tak si prohlíží modročernou skvrnku, co měl pod kloubem prstu.

Nilesovi povyjelo obočí. Lhostejné pokrčení ramen, které bylo odpovědí na jeho nevyřčenou otázku, ho příliš neuklidnilo a hrůzou měl sucho v ústech. Docela dobře si představil, co by se stalo, kdyby to Russell napraskal svému tátovi. Strýček George byl většinou v pohodě – mohutný chlap s brunátným obličejem, připomínal medvěda –, ale nebylo radno se mu nějak postavit do cesty, protože to pak šly žerty stranou. Pracoval na

Church Street ve Fenstermacherově sodovkárně u trati, omšelé fabrice z červených cihel. Stáčeli tam bublinkaté nápoje pro firmu Rose Rock. Jeho žena, teta Valeria, pokud zrovna nerozmazlovala synka, měla ve sklepě hned vedle kotle dvouvařič, na kterém batikovala. S tetou Vě problém nehrozil, pozor si bylo třeba dávat na strýčka George. Medvědi někdy zaútočí. V Rose Rock se končilo v pět, takže se prozrazení nevyhnou. Niles se utěšoval tím, že Russell není dost chytrý, aby něco tušil. Že mu to nestačilo docvaknout. Jenže mazaný, to Russell tedy byl. Co mu vůbec po tom prstenu bylo? Niles musel Hollandovo tajemství chránit před všemi dotěry, a i když šlo o rodinnou záležitost, Russell vlastně do rodiny nepatřil.

Ten prsten – Perryovic sokol – patřival dědovi Perrymu. Ten si kopii korouhvičky s emblémem nechal udělat ze zlata a po jeho smrti – nepřežil výbuch motoru svého parního vozu – prsten jako královská koruna přešel na prvorozeného syna, tedy na Vininga. Ale povídalo se, že ten prsten určitě přináší neštěstí, protože hned po smrti dědy Perryho vyschla studna a bylo třeba vykopat novou. Pak za podivných tragických okolností odešla i babička Perryová a v čele rodiny stanul otec. Nakonec umřel i on, v listopadu, a prsten skončil u Hollanda. Je jasné, že nosit ho neměl, dokud mu nebude jednadvacet; měl ho ale přechovávat, ve skříňce v nohách postele. Tam prsten vydržel do března, kdy měl Holland narozeniny a rozhodl se, že ho začne nosit. Z celé rodiny o té ohavnosti věděl jedině Niles: že s prstenem v kapse odjel tramvají do Hartfordu ke klenotníkovi, který se za patřičný obnos uvolil, že mu prsten zmenší. Jenže pak se zase zdálo, že

prsten je až moc malý, protože si Holland musel namydlat prst, aby ho vůbec dokázal dostat přes kloub. Ale o narozeninách už s perryovským sokolem nenápadně machroval skoro celý den; podle dohody pak prsten skončil v té Nilesově krabičce od tabáku Prince Albert. I to ovšem bylo pečlivě strážným tajemstvím. Tedy až dodneška. Russell Perry. Špicl. Niles prstenem smutně otáčel a tahal za něho, až se uvolnil, takže ho mohl vrátit do krabičky pod košili.

Holland vstal a protáhl se. „Nekoukej tak vyplašeně, bráško.“ Snažil se o suverénní tón, Nilesovi nicméně neušlo, že mu cuká sval ve tváři. Jako blikající kontrolka, která upozorňuje, že něco není v pořádku.

„Co uděláme?“ zeptal se Niles.

Holland se tvářil záhadně. „Nemám tušení. Ale řekl jsem, že obavy jsou zbytečné.“ Přívětivě se na Nilese usmál. Dobrá, když to říká Holland, trápit se tím nebude. Proč ale, když se snažil své strachy zapudit a navrhl, že půjdou k řece, proč ho Holland ignoroval a nehýbal se z místa a civěl doblba, jako by byl náměsíčný? Říkal tomu „Hollandův zakletý výraz“.

„A co bys chtěl dělat ty?“

„Pojďme nahoru. Mrknem se na holuby,“ odpověděl Holland šibalsky. Někdy Nilesovi připadal jako Achilles – prostě býval hodně mazaný. Něco vytáhl z kapsy, nějaké kuličky. Převaloval je v dlani. Niles se svíčkou přistoupil ke dveřím. „Sakra,“ zaklel, protože si uvědomil, že je Russell zavřel z druhé strany.

Holland se uchichtl při představě, že Russell otrocká dvířka zřejmě považuje za jediný východ. Niles se znovu zatvářil ustaraně, uložil prsten do krabičky ke všemu

ostatnímu a zdvihl svíčku do výšky, aby následoval Hollanda na šikmé schůdky vedoucí k poklopu.

„Co ale teď?“ Nilesovo vytrčené rameno výmluvně mlčelo.

„Russell je hovado.“ Nilesovi neušlo, že Holland mluví stroze a odtažitě. Trochu skláněl hlavu, zpod zamračeného obočí tvrdý pohled šedých očí. Niles tenhle výraz znal: vyprázdňený, nevýrazný, neúprosný. Ještě svíčku zdvihl a díval se, jak Holland leze po schůdkách a ramenem se opírá do poklopu. Niles se podivně zamrazilo; měl pocit, jako kdyby se po stěnách a blánách jeho žaludku pomalu šířila nějaká skvrna.

2

„Íí-jaíí.“

Niles se po tom zaječení usmál – Russell skočil z podkroví a dělal, že se při tom obloukovitým pádu ze světla do tmy úžasně baví. Máchal rukama a jekot se odrážel od zákoutí stodoly. Dopadl do sena na mlatu nejmíň o šest metrů dál.

„Jsem král hory!“ slyšel Russella halekat, když se po kolena brodil zbytky loňského sena. Pak vylezl na žebřík připevněný ke svislému trámu. S pořádným odfukováním ručkoval zpátky do podkroví.

Niles pochyboval, že by Russella skok do sena těšil, protože kdysi prohlásil, že to je trochu jako padat ve snu, dolů a pořád dolů do nicoty a žádné ruce tě nezachytí. Nilesovi bylo jasné, že má při každém skoku srdce až v krku. Neodhodlal se k němu díky neskutečné odvaze, ale proto, že mu nic jiného nezbývalo; chudák Russell

se příšerně nudil a zabavit se dokázal jedině trpným napodobováním toho, jak si hráli Holland a Niles. Chudák obrýlený tlustoch – udělal chybu, že tu slídil. Jednou vloni ho Holland načapal, když se přikradl do sklepa na jablka; tehdy ho svázal a vyhrožoval, že mu zapálí nohy. Vlastně už ho zul a škrtl sirkou. Russell strachy nevěděl, čím je. Měl si vystačit s těmi svými potkany. Měl jich celou rodinku, bílých potkanů v ohrádce v kupoli, kde měli hnízda holubi. Bydleli tam se starou tupou samicí králíka, belgického obra, která si myslela, že je jejich máma.

Niles položil poklop a couvl. V šeru tam stál vedle Hollanda a dívali se, jak Russell mžourá přes plevy, co se mu nalepily na brýle. Otřel si je a odložil – nejspíš, aby se mu nerozbily. Držel se kladkového lana a hleděl do kraje. Chudák Russell. Vždyť on to tam nesnášel. Neměl tam rád vůbec nic, dokonce ani jarní kytky, nesnášel vůni trávy a zvířata (tedy kromě těch svých potkanů), nesnášel venkov a přírodu. Zazlíval tátovi, že prodal stáčírnu limonád a odešel do Pequot Landingu zavírat mizerné flašky sarsaparilly.

Ticho. Niles pokradmu pohlédl na Hollanda. Na co asi myslel, když se takhle divně tvářil? Co skrývá ten skoro skelný pohled? V té prázdnotě by jistě bylo slyšet i zaškrábání myšky někde v seně: ve stodole se jaksi rozléhalo každé nepatrné zašustění.

„Ííí-jaííí! Jsem král hory!“

Když Russell zase šplhal po žebříku, Niles se objevil na osvětleném místě – v katedrálovém prostoru té stodoly ho obklopoval široký kužel zlatavého světla – a měl ruce zahloubaně sepnuté pod vytrčenou bradou. Vypadal jako ministrant při mši. Potom se otočil a s pohledem

upřeným na Hollandova záda přešel až k velkým posuvným vratům stodoly.

Právě těmi vraty onoho loňského listopadového dne přinesl otec košíky s jablky, aby je uložil do sklepa. Tehdy byl pošmourný den, vzpomínal si, rozhodně nesvítilo slunce jako dneska, i když jinak všechno vypadalo tak, jak mělo. Seděl dole ve sklepě s lucernou a díval se, jak dovnitř dopadá denní světlo otevřeným poklopem. Jednu nohu už měl otec na schůdku a začal s košíkem sestupovat. Pak už obě nohy. Asi v polovině schůdků něco zaslechl. Podíval se nahoru a viděl, že mu na hlavu padá bytelný okovaný poklop: skřípění pantů, exploze železa a dřeva. Otec spadl na kamennou podlahu. Bolestivý křik. A když z něho poklop sundali, ležel tam pod těmi schůdky mezi rozsypanými jablky a krev... proboha... všude tolik krve.

„Ííí-jaiíí!“ Na opačné straně mlatu Russell zuchl do stohu sena. Niles a Holland se na sebe podívali a Niles ho následoval ven. Zastavil se na dvorku před sýpkou. Vytáhl plechovku od tabáku a mimovolně palcem přejel přes obličej prince Alberta. Co to bylo? Nedokázal z hlavy dostat otravnou obavu, bzučela mu tam jak včela. Vyplašeně si vybavil bratrancův obličej – jak se zatvářil v tom sklepě na jablka. Vyčetl z něj pěkné trable. No, kdyby to tak mělo být, tak radši říct pravdu. Kdo by mu ale věřil? Přišel na pomoc Hollandovi, kdo ale přijde na pomoc jemu? Nikdo. Všechno to bylo přitažené za vlasy, jako v grotesce. A uvědomoval si, že ten pocit u žaludku – že tak ho jímá strach.

Sýpka, takový zchátralý přístavek při hlavní stodole, přečnívala přes přístřešek pod kupolí, která